

Tutkinnon jälkeinen
täydennyskoulutus yliopiston
näkökulmasta

Harri Melin

Tampereen yliopisto

19.11.2009

Tämä luento

- Sosiologin puheenvuoro
- Olen tutkinut suomalaisen työelämän muutosta
- En tunne täydennyskoulutuksen kenttää
- Vararehtorina tämä on osaamisen ydinaluetta
- Teemoina työelämän muutos ja osaaminen

Muutos

- Monet tasot: 1) pitkän ajan prosessit – nopeat muutokset, 2) yhteiskunnallinen muutos – arjen käytännöt
- Muutos on ihmisen tekemä, taustalla intressit
- Muutoksella on aina ei toivottuja vaikutuksia
- Sattumalla on sijansa

Työelämän muutos 1

- Globalisoituminen
- Tekninen muutos
- Jatkuva kilpailu
- Työvoiman ikääntyminen
- Suomalaisten työmarkkinoiden monikulttuuristuminen
- Epävarmuus kasvaa: työpaikka, työn organsiointi, työn sisällöt, osaaminen

Työelämän muutos 2

- Keskiluokkaistuminen: korkeakoulutetun työvoiman osuuden kasvu
- Jatkuva tekninen ja organisatorinen muutos edellyttää osaamisen päivittämistä
- Luovaa (asiakaslähtöistä) ongelmanratkaisukykyä edellytetään yhä useammassa tehtävissä
- Odotettavissa pula osaavista asiantuntijoista
- Työtä, työtehtäviä ja työnorganisointia koskevan vaatimustason kasvu – aina on muuta tarjolla

Yliopistotutkinnot

- Duaalimalli: AMK ja yliopistot
- Yliopistot: ammattitutkintoja (lääkäri), generalisteja (filosofi) ja siltä välitä (hallintotieteilijä)
- Opiskelijoiden työmarkkinatietoisuus kasvanut huimasti: opiskelu tavoitteellista ja pitää sisällään (pääosin) harkittuja valintoja
- Saamamme palautteen mukaan tutkintojen ja työelämän tarpeiden välinen kohtaanto on suhteellisen hyvä

Työelämän tarpeet

- Nuori (25-v), hyvin koulutettu (vähintään 2 tutkintoa), omaa pitkän työkokemuksen (väh. 5 vuotta). Jos tämä unohdetaan niin:
- Joustavaa osaamista
- Kykyä ja halukkuutta jatkuvaan oppimiseen
- Samaan aikaan yleisiä taitoja ja organisaatiokohtaista erityisosaamista
- Organisaatiot ovat valmiita maksamaan

Työntekijän tarpeet

- Epävarmuuden minimointi
- Oman työmarkkinakelpoisuuden turvaaminen
- Oman osaamisen päivittäminen
- Hyvä työ

Missä olemme?

- Yliopisto pystyy vastaamaan mihin tahansa koulutustarpeeseen
- Pulmana nyt: vahvat perinteet ja jäykät rakenteet (ovat nopeasti muuttumassa)
- Osaaminen ainelaitoksissa, palveluiden tuottajat yleensä jossakin muualla
- Ajattelemme edelleen kuin ”tilivirasto”

Tulevaisuus 1

- Koulutus voi vaihdella MBA-tutkinnoista antropologian peruskurssiin
- Markkinat: yksityinen, julkinen, kolmas sektori – kaikkialla tarve jatkuvasti päivittää asiantuntijoiden osaamista
- Raha: julkinen rahoitus, organisaatiot/yritykset, osallistumismaksut

Tulevaisuus 2

- Akateemiselle osaamiselle on kysyntää – hyvä brändi
- Meillä on sellaista osaamista, mitä muualla ei ole – tutkimusperusteisuus
- Meidän kyettävä aiempaa paremmin tuotteistamaan erikoisosaamisemme
- Yliopistojen erikoisosaamista on markkinoitava tehokkaasti
- Yliopistojen sisällä kehitettävä yhteistyötä ja kumppanuutta – puhalletaan yhteen hiileen
- Alueellista yhteistyötä kehitettävä – esim. Tampere: Tay – TTY – TAMK: kova kolmikko
- Tutkinnon jälkeinen täydennyskoulutus: mahdollinen Sampo, se kannattaa ottaa vakavasti